

A favor dels 'progres'

Des de que el neoliberalisme ideològicament més conservador s'ha instal·lat al moll de l'os de la poruga societat local gràcies, en bona part, als esforços d'un nombrós col·lectiu d'opïnadors periodístics, la cacera al 'progre' s'ha instaurat com a exponent de la màxima capacitat de producció d'una idea original que es repeteix com a argument principal a columnes i tertúlies

RAFAEL VALLBONA

EL MUNDO, 19/04/2010

Però tu encara ets progre?, em va preguntar un dia el periodista de la Vanguardia Jordi Barbeta. Li vaig respondre que sí i em va fitar amb mirada pietosa. Evidentment, jo era una persona fora de registre, una ànima a salvar, un boc expiatori de tots els mals del país i, àdhuc, de part del món. Ell, com la Pilar Rahola, en Xavier Sala Martín, la majoria de firmes de prestigi del seu diari i una bona colla a remolc, s'han instal·lat en la tesi de que la gent d'esquerres és culpable de gairebé tot.

Abastant un ampli ventall de causes que van del fracàs escolar a la pau impossible entre Israel i Palestina, de la velocitat limitada a 80 a les querelles contra Garzón, o dels problemes de convivència amb l'immigració als retards de rodalies, gairebé tots els articles i comentaris en tertúlies tenen com a conclusió que la culpa d'un o altre conflicte és dels progres que van deixar que Franco morís de vell, que no van inculcar l'educació en valors, que van fomentar la idea que en aquest país hi cap tothom, o que ara pretenen instaurar un control exacerbat i propi d'estat autoritari sobre el ciutadà. I així, el tret damunt el vell progre s'ha convertit en un dels esports mediàtics del país.

El com s'ha arribat a aquesta situació, sobretot tenint en compte que moltes de les idees que ara blasmen les van defensar fins no fa tants anys tant aferrissadament com ara les critiquen, no és tan complex com no pugui semblar, és més qüestió de crear tendència que de vertebrar pensament.

L'onada internacional de pensament conservador generada durant els anys posteriors a la caiguda del mur i el fals miratge del neoliberalisme de l'era Bush es van instal·lar a Catalunya, amb retard com sempre, i hi han acabat quallant. L'arribada del tripartit al govern, els desgavells entre els socis, amplificats en la segona legislatura perquè les grans espifiades van a càrrec d'Iniciativa; el treball de lobbies com les Fundacions Catalunya Oberta, CatDem, Jordi Pujol i fins i tot e-cristians; la participació entusiasta de mitjans de comunicació d'ordre i seny, sempre temorosos de que els ciutadans a qui representen perdin qualsevol lleu privilegi; la col·laboració d'altres comunicadors que, des dels seus propis mitjans, s'han apuntat amb alegria a la tesi que dona audiències i l'adhesió d'algun filòsof orfe de projecte, dels ressentits habituals que sempre hi ha i d'algun arribista que mira de treure'n algun profit; han acabat convertint l'opinió pública catalana en una corriola de pensament únic molt poderosa i incapaç de ser contestada amb les mateixes forces i, sobretot, idèntica esportivitat argumental.

Amb això no vull dir que aquest vendaval anti progressista no sigui lícit, només faltaria; el que vull dir es que comença essent crític, continua essent tendenciós i acaba essent sectari, demagògic i malèvol, just algunes de les característiques que els opinants atorguen al pensament d'esquerres. El simplisme argumental que atorga gairebé tots els mals de

la societat al pensament d'esquerrers, això quan no se'l relaciona directament amb la dictadura stalinista, no té ni cap ni peus. És com negar la intel·ligència a qui va inventar la roda o descobrir el foc, i no és la intenció d'aquest article la justificació. La història s'explica per si sola, no per les interpretacions que en faci cap columnista. Ara bé, negar la transcendència positiva del pensament i les polítiques d'esquerrers en el món contemporani és tenir una capacitat de producció d'idees molt limitada i una visió del món escassa, dues xacres ben grosses.